

Alert blijven op PED

Het PED-virus steekt de kop weer op. De afgelopen weken heeft de Gezondheidsdienst voor Dieren (GD) op circa tien varkensbedrijven in Oost-Nederland besmetting met PED vastgesteld.

HENK TEN HAVE

Porcine Epidemische Diarree (PED) werd in november 2014 voor het eerst weer vastgesteld in Nederland; het virus was al enkele decennia niet meer aangetoond op onze varkensbedrijven. Tussen eind 2014 en september van dit jaar werd op circa vijftig Nederlandse varkensbedrijven het minder virulente PED-virus vastgesteld. Eerst vooral op bedrijven met vleesvarkens, later ook op zeugenbedrijven. De afgelopen weken heeft de GD weer circa tien PED-besmettingen vastgesteld in Oost-Nederland (Overijssel en Gelderland). De GD vraagt varkenshouders om alert te blijven op de ziekte en zich te houden aan de hygiëneprotocollen.

Financiële schade

Een uitbraak van PED kan leiden tot flinke financiële schade op een varkensbedrijf. Volgens de GD kost een uitbraak van PED gemiddeld 5 euro per varken op een vleesvarkensbedrijf en 40 euro per aanwezige zeug op een vermeerderingsbedrijf (gebaseerd op door GD begeleide bedrijven). Om besmetting met PED te voorkomen of om na besmetting het bedrijf weer PED-vrij te krijgen, is een goede hygiëne erg belangrijk. Bij een verdenking is het zinvol om zo snel mogelijk zekerheid te krijgen. De GD heeft een speciale PCR-test beschikbaar om mest te onderzoeken.

Extra alert op aan- en afvoer

Dierenartsenpraktijk voor varkens De Varkenspraktijk, met een vestiging in Someren en Oss, heeft tot op heden met één PED-geval te maken gehad. "Maar we zijn er heel alert op", vertelt varkensarts Rick Janssen. "We betreden de varkensbedrijven zo hygiënisch mogelijk en

houden ons aan de protocollen van de GD." Varkenshouders kunnen zelf ook veel doen om verspreiding van PED te voorkomen door continu alert te zijn als het gaat om reiniging en ontsmetting en door de hygiëne-maatregelen in acht te nemen. Met de Checklist PED-preventie van de GD kunnen varkenshouders controleren of ze de benodigde hygiëne-maatregelen op hun bedrijf toepassen. Het PED-virus wordt vooral verspreid via het verplaatsen van varkens, contact met besmette mest (denk ook aan de mestverwerkingsinstallaties die van bedrijf naar bedrijf gaan) en besmette varkenstransportauto's. Dierenarts Janssen: "Daarom is het belangrijk om als varkenshouder extra alert te zijn op de aan- en afvoer van dieren. Het is verstandig om gebruik te maken van een (liefst gescheiden) afleverruimte voor het afleveren en ontvangen van varkens." Een goed ingerichte en adequaat werkende plaats voor reiniging en ontsmetting (R&O) van de transportauto's is ook van belang voor het voorkomen van verspreiding van het PED-virus. "Als varkenshouder wil je alleen schone auto's op je erf, maar je moet er ook voor zorgen dat zo'n auto weer goed gereinigd en ontsmet kan vertrekken. Als sector gezamenlijk kunnen we de ziekte aanpakken."

Melden

Bij de rol van de dierenarts hoort ook het melden van PED-gevallen en -verdenkingen, zegt Janssen. "PED is geen meldingsplichtige ziekte, maar de sector is wel gebaat bij het centraal melden van besmettingen en verdenkingen bij de GD die een centrale regiefunctie heeft. Het is goed dat er overzicht is. Ook is het zinvol dat dierenartsen elkaar op de hoogte brengen van nieuwe gevallen en verdenkingen.

Zo kunnen we het risico op verspreiding minimaliseren." Ook Alfred van Lenthe, sectormanager varkens bij de GD, zegt dat het delen van informatie over de ziekte door dierenartsen erg belangrijk is. "Dat gebeurt al veel. We hebben veel contact met dierenartsen." Op de website van de GD is voor zowel varkenshouders als dierenartsen de meest actuele informatie over PED te vinden.

Lagere temperaturen

Het is bekend dat het PED-virus beter gedijt bij lagere temperaturen. Dat zou kunnen betekenen dat er de komende tijd meer nieuwe gevallen bij komen. "Maar varkenshouders kunnen veel doen om infectie te voorkomen", zegt Van Lenthe. "Het is belangrijk dat ze er bovenop blijven zitten." ✂

PED veroorzaakt diarree

PED (Porcine Epidemische Diarree) is een virusziekte bij varkens die diarree veroorzaakt door beschadiging van het slijmvlies van de dunne darm. Op besmette vleesvarkensbedrijven zijn minder klinische verschijnselen te zien dan op zeugenbedrijven. Onder zuigende biggen kan PED voor veel uitval zorgen. Besmetting van zuigende biggen leidt ook tot te lichte dieren bij het spenen. Besmetting op het moment dat biggen zijn gespeend, kan zorgen voor uitval en een groter risico op secundaire infecties. Een specifieke behandeling van varkens met PED is momenteel niet mogelijk. Een vaccin tegen de ziekte is in Nederland niet beschikbaar.

FOTO: TIVAN WIERMANS